

Gäller för: Verksamhet Radiologi
Innehållsansvar: Kristina Eriksson, (krier6), Röntgenassistent
Granskad av: Aneesh Mohamad Iqbal, (anemo10), Specialistläkare
Godkänd av: Caroline Sandahl Molinder, (carwe12), Verksamhetschef

Giltig från: 2026-01-13

Giltig till: 2028-01-12

Fotled belastad

Frakturkontroll från ortopedmottagningen

Us kod/Us namn	646142 – Fotled provokation eller belastning
Indikation	Bedömning av ledkongruens vid fotledsfraktur för att avgöra behandlingsval
Förberedelser	<p>Innan undersökningen skall patienten ställa sig på två vågar med en fot på vardera våg, för att se hur mycket kroppsvikt som är 50%. Om det är > 50% är det också OK. Vågarna finner ni i rummet där de teknikansvariga sitter.</p> <p>Granska remiss och ev. tidigare undersökningar</p> <p>ID-kontroll skall utföras på undersökningsrummet</p> <p>Längd och vikt skall tillfrågas samt dokumenteras i RIS</p> <p>Avlägsna föremål som skymmer us-området</p> <p>Kompression skall ej användas</p> <p>Graviditet skall ej tillfrågas</p> <p>Gonadskydd skall ej användas</p> <p>Sätt sidomarkering</p> <p>Ev. medföljande som närvarar i rummet vid bildtagning skall bära strålskydd</p>
Kontrastmedel	Nej

Bildtagning/Projektioner

Belastad Frontal Inåtvridning (Gaffelbild)

Position	<p>Patienten står på en trappa/ställning med ryggen mot detektorn</p> <p>Patienten skall stå med aktuell fot på en våg och den andra på träplattor som bör vara i ungefär samma tjocklek som vågen.</p> <p>Aktuell fot skall vara inåtvriden.</p> <p>Endast aktuell sida skall avbildas, alltså ej bilateral bildtagning.</p> <p>Viktigt att patienten vågar belasta den skadade foten med minst halva kroppsvikten (alltså belasta båda fötterna ungefär lika mycket). Kontrollera siffrorna på vågen.</p>	
Centrering	På malleolerna	
Vinkel	0°	
Kriterier	<p>Ledspalten mellan talus, tibia samt fibula (gaffeln) skall friprojiceras</p> <p>Sätt sidomarkering lateralt Markera ”belastad” i bilden</p>	
FFA	110-130 cm	

Belastad Sida

Position

Patienten står på en trappa/ställning med lateralsidan av den aktuella foten mot detektorn.

Patienten skall stå med aktuell fot på en våg och den andra på träplattor som bör vara i ungefär samma tjocklek som vågen.

Endast aktuell sida skall avbildas

Viktigt att patienten vågar belasta den skadade foten med minst halva kroppsvikten. (alltså belasta båda fötterna ungefär lika mycket). Kontrollera siffrorna på vågen.

Centrering

På malleolerna.

Vinkel

0°

Kriterier

Leden mellan tibia och talus friprojicerad
Leden mot os naviculare, hela calcaneus samt proximala metatarsale 5 ska avbildas
Sätt sidomarkering
Markera ”belastad” i bilden

FFA

110-130 cm

Kriterier och position

Kontroll av vikt

Vågarna placeras på golvet.
Patienten står med en fot på vardera våg för att se vad 50% av kroppsvikten är. I exemplet visar det 30 kg på vardera våg.

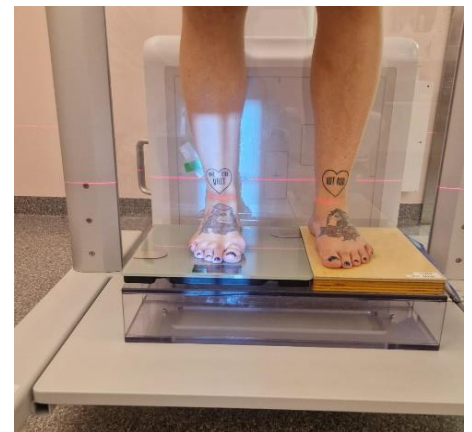
Material

En våg skall placeras under aktuell fot på ställningen/trappan.
Träplattor placeras under den andra foten för att få en jämn höjd. Vi har använt oss av plattor på 20mm + 5/6mm.
Samsungs ställning används på Samsungs labb, på ADORA och Siemens används "trappan"

Frontal

Patienten skall stå med aktuell fot på vågen och med den andra foten på träplattorna, det för att säkerställa att patienten belastar med minst hälften av kroppsvikten på den aktuella foten.

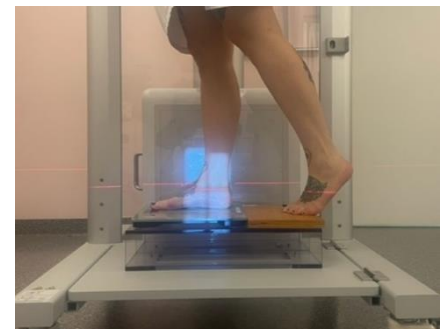
Vridning

Tänk på att foten skall vara invriden då gaffeln skall friprojiceras.

Rak Sida

Patienten skall stå med aktuell fot på vågen, med lateralsidan mot detektorn.
Den andra foten placeras bakom.
Kontrollera siffrorna på vågen för att säkerställa att patienten belastar minst halva kroppsvikten på aktuell fot.

Strålskydd	Se under rubriken förberedelser
Dokumentation	Om kriterier inte uppnås för undersökning skall anledning dokumenteras i aktuell remiss t.ex. om patienten inte klarar av att belasta fullt skall detta dokumenteras och meddelas telefonledes till mottagningen på telefon 30629
Ansvar	Första linjens chef ansvarar för att rutinen sprids och gör den känd inom verksamheten. Berörda medarbetare ansvarar för att efterleva rutinen och rapporterar förekommande avvikelser i MedControl Pro (MCP).
Övrigt	Ansvarig röntgensjuksköterska granskar och kvalitetssäkrar bilder Bilder skickas till BFR
Referenser	Strålsäkerhet

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Verksamhet Radiologi

Innehållsansvar: Kristina Eriksson, (krier6), Röntgenassistent

Granskad av: Aneesh Mohamad Iqbal, (anemo10),
Specialistläkare

Godkänd av: Caroline Sandahl Molinder, (carwe12),
Verksamhetschef

Dokument-ID: SU9802-1816834204-2119

Version: 2.0

Giltig från: 2026-01-13

Giltig till: 2028-01-12